

Acties en maatregelen op te nemen in het groenbeleidsplan	landschap	biodiversiteit	klimaatadaptatie	recreatie	betrouwbaarheid	Uitwerking maatregel
Opstellen van landschapsplannen						Landschapsplannen geven op basis van een analyse een omschrijving van het landschap. Een landschapsplan beschrijft onder meer de kenmerkende elementen (dijken, type bomen, etc), historie van het landschap, ecologische structuren en bebouwingstypen. Op basis van deze beschrijving kunnen nieuwe plannen worden getoetst, onderhoudsplannen worden opgesteld en verbeterplannen worden opgesteld. Omdat de landschapsplannen verder reiken dan ons eigen areaal, hebben we de intentie deze samen met de betrokken overheden (gemeenten en Provincie) op te stellen.
Opstellen van een nieuw boombeheerplan en opstellen beheerplan per overig assettype groen						Het boombeheerplan beschrijft per boomgroep of in sommige gevallen per individuele boom het beheerregime. Dit boombeheerplan wordt gebaseerd op de kennis die voortkomt uit de landschapsplannen en biodiversiteitsanalyse. Onderdeel van het boombeheerplan is een boombeschermingsplan. Dit is een systematiek waarbij bomen een bepaald niveau beschermingsstatus krijgen toebedeeld. Dit maakt het eenvoudiger om bomen en boomgroepen met een bijzondere bijdrage aan de biodiversiteit of het landschap te behouden.
Opstellen van een beheer- en inrichtingsplan eigen terreinen						Rond zuiveringen, gemalen en steunpunten bevindt zich veel groen. We bekijken hoe we inrichting en onderhoud meer in lijn met de 5 waarden van ons nieuwe groenbeleid kunnen brengen en leggen dit vast in beheer- en inrichtingsplannen. Denk hierbij aan het klimaatadaptief inrichten met groene daken en minder verharding, het inrichten met aandacht voor biodiversiteit en het aansluiten bij de landschapsplannen.
Bij watergangen alleen het doorstroomprofiel maaien						Niet meer maaien dan noodzakelijk voor de aan- en afvoer van water is belangrijk voor de waterkwaliteit en de biodiversiteit, zonder daarbij aan de afvoercapaciteit van de watergang te komen. Groene, begroeide oevers en vegetaties met waterplanten bieden ruimte aan veel soorten planten, insecten en vissen. Daarnaast levert een begroeide oever een natuurlijke bescherming tegen afkalving en uitspoeling van voedingsstoffen van het land naar het water.

Acties en maatregelen op te nemen in het groenbeleidsplan	landschap	biodiversiteit	klimaatadaptatie	recreatie	betrouwbaarheid	Uitwerking maatregel
Bagger afvoeren						Het deponeren van baggerspecie in waterbergingsgebieden, op waardevolle oevers en wegbermen is negatief voor de biodiversiteit. We voeren de bagger af daar waar zich bijzondere vegetaties bevinden.
60% van ons areaal wordt ecologisch beheerd						Het areaal met een ecologisch wegbermbeheer vergroten we van 30% naar 60%.
Gefaseerd maaibeheer op waterkeringen						Het is belangrijk dat onze waterkeringen niet allemaal tegelijk en volledig gemaaid worden. Daarom laten we een deel van de vegetatie staan ten behoeve van de fauna, bijvoorbeeld bijen. Dit betekent dat er een extra maaironde bij komt.
Aandacht voor biodiversiteit, landschap en klimaatadaptatie bij inrichtingsplannen						Als waterschap vernieuwen we regelmatig onze assets. Zo versterken we dijken, leggen we fietspaden aan, graven we nieuwe sloten en leggen we waterbergingsgebieden aan. In de ontwerpfase gaan we de aspecten biodiversiteit, landschappelijke waarden en klimaatadaptatie meenemen.
Opstellen en actualiseren van APVE's						Een Algemeen Programma van Eisen (APVE) is een standaard programma van eisen. Binnen de APVE's worden de basisprincipes vastgelegd, bestaande uit een verzameling van eisen en wensen ten aanzien van een te ontwerpen product, constructie, of dienst. Deze eisen kunnen getoetst worden bij nieuwe ontwikkelingen en initiatieven van derden. Bij het actualiseren van de APVE's zullen ook voor groen inrichtingseisen worden opgesteld en worden opgenomen in de bestaande APVE's.
Faciliteren van initiatieven derden en (kleine) initiatieven van onszelf voor biodiversiteit op ons areaal						Als waterschap worden we regelmatig benaderd om mee te werken aan initiatieven van derden om de biodiversiteit te vergroten of de landschappelijke waarden te behouden of te versterken. Het ging in het verleden bijvoorbeeld om de inzaai van bloemen op dijken en langs wegen. Wanneer dat mogelijk is en past binnen de vastgestelde kaders werken we mee aan deze initiatieven.
Opstellen Atlas Biodiversiteit en jaarlijkse monitoring						We brengen de biodiversiteit op ons areaal in kaart. Tevens starten we met de monitoring van de biodiversiteit om te bepalen of onze maatregelen voldoende effect sorteren. Deze monitoring wordt jaarlijks geactualiseerd.

Acties en maatregelen op te nemen in het groenbeleidsplan	landschap	biodiversiteit	klimaatadaptatie	recreatie	betrouwbaarheid	Uitwerking maatregel
Deelname Deltaplan Biodiversiteit						We sluiten ons als partner aan bij het Deltaplan Biodiversiteit.
Opstellen Richtlijn bestrijden Exoten en Plaagsoorten						Exoten en plaagsoorten kunnen schade toe brengen aan onze assets en taken of kunnen schadelijk zijn voor omliggende grondgebruikers. We stellen richtlijnen op welke soorten we moeten en/of kunnen bestrijden en passen deze toe.
Bestrijdingsmiddelenvrij beheren						Uitgangspunt voor de bestrijding van ziekten en plagen is 'geen chemische bestrijding tenzij'. In het groenbeleidsplan wordt expliciet aangegeven wanneer deze middelen al of niet toegestaan zijn.
Opstellen, en werken volgens, richtlijn verharding bij vervanging en (her)inrichting op o.a. eigen terreinen						We stellen een richtlijn op om de hoeveelheid verharding terug te brengen of te kiezen voor waterdoorlaatbare verhardingen. Bij momenten waarbij de inrichting wordt of kan worden gewijzigd (herinrichting of onderhoud) of waarbij de inrichting moet worden bepaald (nieuwe projecten). Waar mogelijk wordt (onnodige) verharding teruggedrongen.
Toewerken naar een klimaatrobuust groenbestand, d.w.z. bij nieuwe aanplant klimaatrobuuste keuzes maken						Door verandering van het klimaat zal een grote verschuiving plaatsvinden in de flora. We planten bij nieuwe aanplant alleen bomen en struiken die passen bij het klimaat over 30-50 jaar.
Opstellen keuzemodule voor klimaatrobuust groen, met stimulans voor biodiversiteit en passend binnen de landschappelijke kwaliteit						We stellen een groenkeuze boek op dat de mogelijke opties toont voor het aan te planten groen. In dit groenkeuze boek nemen we alle beplanting en bomen op die voldoen aan de door ons gestelde eisen van klimaatrobuustheid (gericht op de kenmerken van onze regio), het bevorderen van biodiversiteit, en passend binnen de landschappelijke kwaliteit van ons werkgebied.
Kennis van groene waarde(n) vergroten, verspreiden en vastleggen						Het gebruik van groen en een groenere inrichting gaat helpen om klimaateffecten te mitigeren. We gaan actief onze kennis daarover vergroten.

Acties en maatregelen op te nemen in het groenbeleidsplan	landschap	biodiversiteit	klimaatadaptatie	recreatie	betrouwbaarheid	Uitwerking maatregel
Stimuleren van klimaatadaptieve ingrepen bij derden in ons waterschap.						Met de al bestaande stimuleringsregeling en promotiefolders, stimuleren we derden zoals burgers en bedrijven, om klimaatadaptieve maatregelen uit te voeren.
Koppelkansen met andere partijen zichtbaar maken en ondersteunen						In overleg met andere partijen creëren we koppelkansen en besparen daarmee tevens tijd en geld. Om dit te bereiken, proberen we contacten met de belangrijkste stakeholders actief te onderhouden en zo vroeg aan tafel te komen bij andere partijen.
Groen als dubbelfunctie inzetten						We zetten groen waar mogelijk met een dubbele bestemming in en zijn ons ook bewust van deze dubbelfunctie. Denk aan bomen die bijdragen aan de biodiversiteit en tegelijkertijd bijdragen aan een klimaatadaptief landschap.
Recreatiewateren waar extra te maaien toewijzen in WBP						We wijzen in het Waterbeheerprogramma wateren aan met de functie 'recreatie'. Hier maaien we waterplanten als deze belemmerend zijn voor de doorvaart.
Opstellen intern- en extern communicatieplan groen voor waterschap						We stellen een communicatieplan op voor de wijze waarop we over ons groen communiceren. Hierin besteden we niet alleen aandacht aan de communicatie over beheer en onderhoud, maar richten we ons ook op de wijze waarop we de burger enthousiasmeren voor de groene waarden van ons landschap. Het plan is zowel intern als extern gericht.
Opstellen inspiratieboek groen bij compensatie van nadelige effecten bij ingrepen						We verzamelen goede voorbeelden waarbij groen is ingezet om de nadelige effecten van ingrepen te compenseren. Denk aan het plaatsen van bomen om de uitstoot van werkzaamheden te compenseren, het plaatsen van een groene haag rondom een onaantrekkelijk noodzakelijk bouwsel of het aanleggen van een ecoduct bij een weg die voor versnippering zorgt.
Vergunningsbeleid synchroon laten lopen met het groenbeleidsplan						De beleidsregels die ten grondslag liggen aan ons vergunningenbeleid houden we tegen het licht zodat het synchroon loopt met het groenbeleid.
Groenafval zetten we in als gewilde grondstof in een korte kringloop						Hergebruik van ons groenafval is belangrijk om onze doelen ten aanzien van circulariteit en energiegebruik te realiseren.

Acties en maatregelen op te nemen in het groenbeleidsplan	landschap	biodiversiteit	klimaatadaptatie	recreatie	betrouwbaarheid	Uitwerking maatregel
Biodiversiteit in aanbestedingsregels opnemen						Door (kennis over) biodiversiteit en bijbehorende beheer en onderhoudstechnieken op te nemen in de aanbestedingsregels, selecteren we aannemers die zelf onze ambities goed kunnen uitvoeren, én ook zelf kennis meenemen. Om de aanbestedingsregels aan te passen aan de nieuwe visie van het waterschap liften we mee in het project: ICM dat al binnen het waterschap draait met als doel de aanbestedingsregels aan te passen.